

Zarządzenie Nr 45/2026
Prezydenta Miasta Kalisza
z dnia 15 stycznia 2026r.

w sprawie wprowadzenia Standardów Opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobkach Miejskich dla których organem prowadzącym jest Miasto Kalisz

Na podstawie art.6 d ustawy z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2025, poz. 798 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1882 ze zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Wprowadza się Standardy Opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobkach Miejskich w Kaliszu dla których organem prowadzącym jest Miasto Kalisz, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszego zarządzenia.
2. Standardy Opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobkach Miejskich w Kaliszu dla których organem prowadzącym jest Miasto Kalisz, zawierają:
  - 1) plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny, który zawarty jest w załączniku nr 1 do Standardów Opieki nad dziećmi w wieku do lat 3,
  - 2) pozostałe standardy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zawarte są w załącznikach od nr 2 do nr 17 do Standardów Opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

§ 2

1. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się właściwemu Wiceprezydentowi Miasta Kalisza.
2. Wykonanie zarządzenia powierza się Naczelnikowi Wydziału Spraw Społecznych oraz Dyrektorom Żłobków Miejskich.

§ 3

Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

w z. Prezydenta Miasta Kalisza
Grzegorz Kulawinek
Wiceprezydent Miasta Kalisza

Załącznik
do Zarządzenia nr 45/2026
Prezydenta Miasta Kalisza
z dnia 15 stycznia 2026r.

Standardy Opieki sprawowanej nad dzieckiem do lat 3 w Żłobkach Miejskich, dla których organem prowadzącym jest Miasto Kalisz

Rozdział 1

§ 1

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2025, poz. 798 ze zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 roku sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1882 ze zm.).

§ 2

Podstawowe terminy:

Ilekcroć w Standardach opieki sprawowanej nad dziećmi do lat 3 (zwanymy dalej Standardami) jest mowa o:

1. **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć Dyrektorów Żłobków Miejskich w Kaliszu
2. **Żłobku, jednostce** – należy przez to rozumieć Żłobki Miejskie w Kaliszu;
3. **Pracowniku** – każda osoba zatrudniona w Żłobkach Miejskich w Kaliszu na podstawie umowy o pracę.
4. **Rodzicu/opiekunie** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o dziecku uczęszczającym do żłobka, w szczególności jego opiekuna prawnego.
5. **Zgodzie rodzica/opiekuna prawnego**– należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka uczęszczającego do żłobka.
6. **Krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Żłobka lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniechywanie;
7. **Dane osobowe małoletniego** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka w Żłobkach Miejskich w Kaliszu;
8. **Osobie odpowiedzialnej za Standardy Opieki sprawowanej nad dzieckiem do lat 3** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora Żłobka pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów.

Rozdział 2

§ 1

Przedstawione poniżej standardy zostały przygotowane w oparciu o posiadaną wiedzę i doświadczenie Dyrektora oraz pracowników Żłobka. Punktem wyjścia przy tworzeniu standardów było założenie, że dobro dzieci i ich potrzeby są najważniejsze dla wszystkich stron zaangażowanych w system opieki, a jakość wczesnej opieki jest dla nas ważna.

§ 2

Standardy niezbędne dotyczą:

- I. Organizacji pracy z dziećmi;
- II. Organizacji pracy z personelem;
- III. Współpracy personelu z rodzicami;
- IV. Monitorowania wdrażania powyższych standardów.

§ 3

I. Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi

1. Żłobek swoją pracę w zakresie pracy z dziećmi opiera na planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym z uwzględnieniem praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka (załącznik nr 1 do Standardów Opieki).
2. Plan zawiera:
  - a) cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne,
  - b) metody pracy z dziećmi,
  - c) harmonogram obejmujący stałe i zmienne elementy dnia,
  - d) planowane aktywności.
3. Żłobek respektuje prawa dzieci w codziennej pracy poprzez:
  - a) stwarzanie warunków do odpoczynku dzieci - w żłobku znajduje się sala/miejsce do leżakowania, każde dziecko posiada podpisany leżak i pościel. Podczas leżakowania/ odpoczynku dzieci relaksują się przy muzyce wyciszającej lub bajkoterapii. Dodatkowo w sali znajduje się strefa relaksu, gdzie dzieci w każdej chwili mogą odpocząć, wyciszyć się lub zrelaksować,
  - b) stworzenie listy działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych (załącznik nr 2 do Standardów Opieki),
  - c) stworzenie arkusza samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych (załącznik nr 3 do Standardów Opieki),
  - d) stworzenie listy działań personelu wspierających samodzielność dziecka podczas posiłków (załącznik nr 4 do Standardów Opieki),
  - e) stworzenie arkusza samooceny działań wspierających samodzielność dziecka podczas posiłków (załącznik nr 5 do Standardów Opieki).
4. Żłobek buduje bezpieczne, oparte na szacunku relacje pomiędzy dzieckiem a personelem poprzez:
  - a) określenie sposobów nawiązywania relacji z dziećmi dające im poczucie bezpieczeństwa (załącznik nr 6 do Standardów Opieki),
  - b) określenie sposobów reagowania werbalnego i niewerbalnego na zachowania dzieci (załącznik nr 7 do Standardów Opieki),
  - c) określenia sposobów komunikowania dzieciom aktywności w ciągu dnia i zmian z tym związanych (załącznik nr 8 do Standardów Opieki),
  - d) stworzenie Arkusza samooceny działań w zakresie nawiązywania relacji z dziećmi, reagowania na zachowania dzieci, komunikowania dzieciom o aktywnościach w ciągu dnia (załącznik nr 9 do Standardów Opieki)

5. Żłobek wspiera u dzieci poczucie przynależności i uważności na inne osoby. W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym zawarte są:

- a) wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi, poprzez organizowanie otoczenia tak, aby dzieci miały możliwość nawiązywania kontaktów z innymi osobami,
- b) aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci umożliwiające dzieciom podejmowanie decyzji w sprawach ich dotyczących oraz zwiększeniu samodzielności dzieci,
- c) zadania dla personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci grupie
- d) plan celebrowania ważnych świąt i wydarzeń.

6. Żłobek zapewnia dzieciom warunki do poznawania i doświadczania otaczającego świata. W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym zawarte są:

- a) wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci,
- b) aktywności takie jak :
  - myślenie przyczynowo skutkowe,
  - umiejętność obserwacji i doświadczenie otaczającego świata,
  - używanie określeń dla cech przedmiotów,
  - używanie określeń przestrzennych.

7. Żłobek zapewnia dzieciom środowisko sprzyjające mówieniu, słuchaniu oraz porozumiewaniu się. W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym zawarte są:

- a) wskazówki metodyczne dla personelu wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się z uwzględnieniem:
  - mówienia do dzieci,
  - aktywnego słuchania dzieci,
  - wzbogacania słownictwa dzieci.
- b) aktywności obejmujące:
  - rozmowy z dziećmi,
  - komunikowanie się dzieci ze sobą przez personelem,
  - aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, książek.

8. Żłobek zapewnia warunki umożliwiające rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów. W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym zawarte są:

- a) wskazówki metodyczne dla personelu, które wspierają rozwój fizyczny dzieci uwzględniając:
  - rozwój sprawności dzieci w zakresie motoryki małej,
  - rozwój w zakresie motoryki dużej,
  - rozwój percepcji zmysłowej dzieci.
- b) aktywności wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci i angażowanie zmysłów, w tym:
  - zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku,
  - zabawy wspierające rozwój motoryki małej,
  - ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi,
  - zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała, aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem

zabaw na powietrzu.

9. Żłobek zapewnia dzieciom warunki do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki. W planie opiekuńczo-wychowawczo- edukacyjnym zawarte są:

a) wskazówki metodyczne dla personelu oraz niezbędne warunki umożliwiające dzieciom działania twórcze oraz dostęp do wytworów kultury,

b) działania personelu zachęcające dzieci do:

- wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach,
- wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów.
- poznawania różnych wytworów kultury.

10. Żłobek w codziennej pracy realizuje plan opiekuńczo-wychowawczo- edukacyjny.

11. Plan opiekuńczo-wychowawczo- edukacyjny przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego jest analizowany, dostosowywany do możliwości placówki oraz potrzeb dzieci.

§ 4

II. Standardy niezbędne w zakresie organizacji pracy personelu

1. Personel Żłobka w codziennej pracy dba o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci. Personel w codziennej pracy wykorzystuje informacje i zasady ustalone w:

a) procedurze określającej zasady pobytu w żłobku osób innych niż zatrudniony personel,

b) procedurze przyrowadzania i odbierania dziecka w żłobku

c) procedurze zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci w żłobku oraz rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w żłobku

d) procedurze postępowania w razie wypadku dziecka w żłobku

e) procedurze wszawicy w żłobku .

f) regulaminie spacerów w żłobku

g) procedurze organizacji pierwszej pomocy przedmedycznej w Żłobku

h) procedurze obserwacji monitorowania rozwoju dziecka obowiązującego w Żłobku.

i) procedurze dbania o higienę czystość i bezpieczeństwo w Żłobku

j) procedurze ewakuacji w Żłobku.

k) procedurze postępowania w przypadku zagrożenia chorobą zakaźną w Żłobku

l) standardach Ochrony Małoletnich w Żłobku.

ł) standardach sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3

2. Wszyscy pracownicy Żłobka są zobowiązani do podpisania oświadczenia o respektowaniu kodeksu etycznego obowiązującego w Żłobku.

3. W Żłobku na tablicy w widocznym miejscu dla rodziców i personelu umieszczone Standardy Ochrony Małoletnich.

4. W Żłobku tworzony jest i konsultowany z rodzicami indywidualny program pobytu dzieci o specjalnych potrzebach uwzględniając ich możliwości (załącznik nr 10 do Standardów Opieki).

5. W Żłobku zgodnie z ramowym planem dnia realizowana jest codzienna aktywność na zewnątrz (spacer). Wyjątkiem są dni, w których występują niedogodne warunki atmosferyczne.

6. W Żłobku organizacja pracy personelu umożliwia podnoszenie kwalifikacji oraz

oparta jest na współpracy, obserwacji i refleksji nad codzienną pracą.

7. Żłobek posiada spisane zasady organizacji pracy (załącznik nr 11 do Standardów Opieki) umożliwiające personelowi poza bezpośrednią pracą z dziećmi wykonywanie w ramach czasu pracy takich czynności jak:

- a) udział w wewnętrznych szkoleniach,
- b) przeprowadzanie samooceny swojej pracy,
- c) omawianie i planowanie pracy w ramach planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego,
- d) komunikowanie się z rodzicami,
- e) monitorowanie rozwoju dziecka.

8. W Żłobku spisana jest procedura wdrażania nowych pracowników (załącznik nr 12 do Standardów Opieki)

9. W Żłobku przygotowana jest procedura nadzoru realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, uwzględniająca:

- a) obserwacje zajęć z udziałem dzieci,
- b) przekazywanie personelowi informacji zwrotnej na temat pracy z dziećmi,
- c) samoocenę pracy personelu z wykorzystaniem przygotowanych arkuszy.

10. Żłobek posiada opracowany Roczny plan doskonalenia zawodowego obejmujący:

- a) zasady doboru tematyki szkoleniowej,
- b) zasady uczestnictwa personelu w szkoleniach.

11. W Żłobku opracowany jest system wewnętrznej komunikacji zawierający zasady etyczne w relacjach personel-personel poprzez: (załącznik nr 13 do Standardów Opieki):

- a) ustaloną drogę rozwiązywania konfliktów między personelem,
- b) sposoby wzajemnej wymiany informacji na temat pracy.

12. W Żłobku zostały opracowane etyczne zasady postępowania personelu z dziećmi oraz etyczne zasady kontaktu z rodzicami (załącznik nr 14 do Standardów Opieki).

13. W Żłobku w przestrzeni, gdzie przebywają dzieci wydzielone są strefy:

- a) strefa wspólnego czytania,
- b) strefa zabaw konstrukcyjnych,
- c) strefa zabaw tematycznych,
- d) strefa zabaw muzycznych,
- e) strefa zabaw ruchowych.

14. Organizacja przestrzeni dla dzieci w Żłobku wspiera autonomię dziecka, w szczególności:

- a) pojemniki, materiały i zabawki są oznakowane w sposób zrozumiały dla dzieci,
- b) materiały i zabawki są usytuowane w miarę możliwości na wysokości dostępnej dla dzieci,
- c) każde dziecko ma miejsce do przechowywania swoich rzeczy oznaczone w sposób widoczny i zrozumiały dla dziecka.

15. Każde dziecko w Żłobku niezależnie od pory dnia ma dostęp do wody pitnej.

16. W pomieszczeniach dla dzieci nie używa się radia jako stałego tła akustycznego.

17. W Żłobku utworzony jest program adaptacyjny, który określa zasady i organizację prowadzonej adaptacji w placówce.

18. Dziecko w Żłobku ma zapewnione:

- a) warunki do swobodnego poruszania się po salach przeznaczonych na pobyt dzieci

według swoich potrzeb,

b) warunki do odpoczynku - w żłobkach znajduje się sala przeznaczona do leżakowania, w której każde dziecko ma przypisany do siebie leżaczek oraz pościel,

c) warunki do zachowania intymności podczas czynności higienicznych dzieci - w żłobku znajdują się dwa przewijaki z materacem, na których pojedynczo przebiegane są dzieci w komfortowych warunkach. Dodatkowo w łazience zapewnia się dziecku poczucie intymności,

d) warunki do rozwijania samodzielności dzieci podczas posiłków - w żłobku na sali znajdują się stoliki oraz krzeselka dostosowane do wzrostu dzieci. Każde dziecko ma miejsce przy stole. Podczas posiłków dzieci posługują się w miarę swoich możliwości sztućcami,

e) warunki do artystycznej ekspresji dzieci - sala żłobkowa wyposażona jest w kącik plastyczny, gdzie dzieci mają dostęp do kredy, kartek, plasteliny, modeliny, farb. Dodatkowo w sali znajduje się kącik muzyczny, w którym dziecko ma dostęp do instrumentów muzycznych,

f) warunki do kontaktu z naturą - dzieci w sprzyjających warunkach pogodowych wychodzą na spacer. Żłobek posiada ogród, w którym dzieci spędzają czas,

g) warunki do aktywności edukacyjnych dzieci umożliwiające dzieciom poznawanie świata - w żłobku prowadzone są codziennie zajęcia dydaktyczne zgodnie z planem miesięcznym.

§ 5

III. Standardy niezbędne w zakresie współpracy personelu z rodzicami.

1. Współpraca personelu i rodziców w Żłobku oparta jest na wzajemnych szacunku, w tym m.in.:

a) opiekunowie codziennie przekazują informację o dziecku rodzicom,

b) rodzic ma możliwość składania uwag, wniosków i skarg. Zasady składania wniosków i skarg opisane są w procedurze przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Żłobku,

c) rodzice raz w roku biorą udział w badaniu satysfakcji z działalności opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnej w placówce,

d) Żłobek informuje rodziców o różnorodnych formach wspierania rozwoju dziecka.

2. Żłobek informuje rodziców o realizacji Planu OWE za pomocą:

a) codzienne rozmowy przy odbiorze dziecka,

b) komunikaty na tablicy informacyjnej (plan tygodnia, harmonogram dnia),

c) prace dzieci na tablicy prac,

d) konsultacje z rodzicami, zebrania organizowane przez Żłobek.

3. Rodzice informowani są o zebraniach, wydarzeniach organizowanych z ich udziałem.

4. Informacja przekazywana przez wywieszenie w Żłobku na tablicy ogłoszeń.

5. W informacji zawarty jest termin, godzina, miejsce oraz cel spotkania.

6. Ustalone są następujące formy uczestnictwa rodziców w życiu Żłobka:

a) udział w zajęciach otwartych, obserwacja dzieci podczas zabawy,

b) współorganizowanie uroczystości, spotkań okolicznościowych,

c) prowadzenie przez rodziców zajęć prezentujących ich pasje, zawody (np. muzyczne, plastyczne, sportowe),

d) włączenie się w prace na rzecz instytucji (np. szycie kostiumów, dekoracje),

e) udział rodziców w podejmowaniu decyzji dotyczących ważnych spraw instytucji poprzez przedstawicieli, np. radę rodziców jeśli została utworzona).

7. Procedura współpracy z rodzicami w Żłobku określa zasady poruszania się rodziców na terenie placówki.

8. Rodzice otrzymują wsparcie ze strony Żłobka w procesie wychowania za pomocą różnych form edukacji (tablica informacyjna, strona internetowa, broszur)

9. W Żłobku na tablicy informacyjnej dla rodziców znajdują się materiały informacyjne dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich.

Rozdział 3

§ 1

Standardy podnoszenia jakości dotyczą zakresu:

1. Pracy z dzieckiem.
2. Organizacji pracy personelu.
3. Współpracy personelu z rodzicami.

§ 2

Standardy podnoszenia jakości w zakresie pracy z dziećmi

1. W Żłobku respektują prawa dziecka w codziennej pracy:

- a) dzieci w miarę swoich możliwości rozwojowych włączane są w organizację posiłków,
- b) w porze letniej dzieci mają możliwość odpoczywać i relaksować się na świeżym powietrzu.

2. Budowane w Żłobku przez personel relacje z dziećmi oparte są na szacunku i poszanowaniu godności dziecka. Opiekunowie szanują emocje dziecka, dziecko ma prawo do płaczu, złości, smutku. Prowadzone są różnorodne zabawy integrujące oraz rozwijające inteligencję emocjonalną, które pomagają w budowaniu pozytywnych relacji między dziećmi tworząc zintegrowaną i empatyczną społeczność.

3. W Żłobku dzieci mają możliwość zabawy z różnymi strukturami, pobudzając przy tym różne zmysły.

4. Dzień rozpoczyna się od różnorodnych ćwiczeń, które rozwijają rozwój fizyczny oraz motoryczny.

5. Pracownicy Żłobka prowadzą obserwację dziecka, jego cech rozwojowych i dokonują okresowej ewaluacji w oparciu o Arkusz obserwacji /ewaluacji w danej grupie wiekowej (załącznik nr 15 do Standardów Opieki).

§ 3

Standardy podnoszenia jakości w zakresie organizacji pracy personelu

1. Przestrzeń opieki w Żłobku podzielana jest na 5 stref :

- a) strefa muzyki,
- b) strefa czytania,
- c) strefa klocków
- d) strefa lalek,
- e) strefa relaksu
- g) strefa plastyczna.

2. W Żłobku zarówno wewnątrz i na zewnątrz istnieje możliwość przekształcenia przestrzeni w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci.

3. W Żłobku jest przestrzeń dla rodziców do rozmów bez udziału dzieci.

4. W Żłobku istnieje możliwość regulacji natężenia oświetlenia oraz temperatury w zależności od aktualnych potrzeb dzieci.

5. W Żłobku podczas zebrania organizacyjnego przekazywane są materiały, wskazówki ułatwiające rodzicom przejść łagodnie przez czas adaptacji i tym samym pomóc dziecku w tym ciężkim emocjonalnie okresie.

§ 4

Standardy podnoszenia jakości w zakresie współpracy personelu z rodzicami

1. W Żłobku rodzice informowani są o realizacji planu opiekuńczo- wychowawczo- edukacyjnego poprzez:

- a) dostęp do planu wywieszonego na tablicy informacyjnej,
- b) codzienne rozmowy indywidualne,
- c) zebrania.

2. W Żłobku organizowane są spotkania z rodzicami.

3. Żłobek umożliwia rodzicom włączenie się w życie żłobka poprzez:

- a) uczestnictwo w organizowanych warsztatach i spotkaniach okolicznościowych z udziałem rodziców,
- b) zachęcanie rodziców do pomocy w przygotowaniach strojów dla dzieci, organizacji imprez (poczęstunek),
- c) zachęcania rodziców do prezentowania w żłobku, swoich wykonywanych zawodów
- d) zachęcanie rodziców do udziału w organizowanych przez żłobek konkursów, akcji charytatywnych.

4. Żłobek wywiesza na tablicy ogłoszeń propozycję aktywności, które mogą wykonywać wspólnie z dzieckiem poza żłobkiem.

5. Dyrektor żłobka przeprowadza we współpracy z rodzicami ocenę satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Żłobek w danym roku kalendarzowym (załącznik nr 16 do Standardów Opieki).

6. W Żłobku obowiązuje procedura określająca zasady pobytu w Żłobku osób innych niż zatrudniony personel (załącznik nr 17 do Standardów Opieki).

w z. Prezydenta Miasta Kalisza
Grzegorz Kulawinek
Wiceprezydent Miasta Kalisza

Plan opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjny w Żłobku

I. CELE OGÓLNE:

1. Stworzenie optymalnych warunków pobytu dzieciom przez organizację codziennej opieki zapewniającej respektowanie praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka i spełnianie podstawowych potrzeb życiowych – fizjologicznych, bezpieczeństwa, uwagi i szacunku.
2. Stworzenie warunków pobytu wspierających rozwój umiejętności samoregulacji i samodzielności dzieci w zakresie samoobsługi oraz w kontaktach społecznych.
3. Wspieranie rozwoju poznawczego, twórczego, umiejętności komunikacji oraz sprawności fizycznej przez stworzenie środowiska edukacyjnego umożliwiającego pełen i harmonijny rozwój.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1) kształtowanie samodzielności, poczucia świadomości ciała;
- 2) kształtowanie świadomości i umiejętności regulowania własnych potrzeb;
- 3) rozwój sprawności fizycznej, koordynacji ruchowej, integralności sensorycznej;
- 4) kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji u siebie i innych osób, samoregulacji emocjonalnej;
- 5) kształtowanie tożsamości, poczucia odrębności, świadomości własnego „ja”, świadomości swoich potrzeb;
- 6) kształtowanie uważności na inne dzieci i ich potrzeby;
- 7) kształtowanie gotowości do porozumiewania się, umiejętności komunikacyjnych i językowych;
- 8) kształtowanie gotowości do poznawania świata, ciekawości i wytrwałości;
- 9) rozwój umiejętności utrzymywania wspólnego pola zainteresowania i uwagi;
- 10) rozwijanie i poszerzanie wiedzy i rozumienia otaczającego świata.

Cele opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne dostosowane do formy sprawowanej opieki w zakresie:	Planowane działania realizowane w żłobku
Opieka nad dziećmi	
<ul style="list-style-type: none"> • respektowanie praw dziecka w codziennej pracy, • budowanie przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku, relacji z dziećmi, • wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby, • zapewnianie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania 	<p>Żłobek zapewnia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komfortowe warunki lokalowe, które tworzą bezpieczną atmosferę podczas pobytu dziecka w żłobku. <p>Salony, w których przebywają dzieci są nasłonecznione, przestronne i kolorowe. Są wyposażone w bezpieczne, atrakcyjne i dostosowane do wieku zabawki i pomoce dydaktyczne, które sprzyjają radosnej i twórczej zabawie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Warunki opieki w żłobku są zbliżone

otaczającego świata,

- tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się,
- kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów,
- zapewnianie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki

do warunków domowych.

- Dzieci bawią się i uczą w bezpiecznej, miłej, ciepłej i życzliwej atmosferze akceptacji, wzajemnego zaufania, przyzwyczajają się do odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych osób.
- Opiekun jest blisko wychowanka, wspiera jego rozwój, lecz na tyle daleko, by nie przeszkadzać w rozwoju potencjału dziecka.
- W żłobku tworzy się warunki do rozwoju samodzielności dziecka, jego ciekawości; szanuje się jego autonomię.
- Opiekun uznaje prawo dziecka do własnych wyborów, decyzji, własnej aktywności.
- Relacje opiekuna i dziecka oparte są na dawaniu podopiecznym wolności, szacunku i zaufania. Relacje te pozwalają rozwijać kompetencje dziecka, doceniać wysiłek i ciekawość.
- Organizacja planu dnia w grupie dostosowana jest do możliwości rozwojowych dziecka.
- Żłobek zapewnia warunki do różnych form odpoczynku i zabawy, które są zgodne z aktualnymi potrzebami dziecka i indywidualnym rytmem snu i odpoczynku.
- Dziecko ma możliwość uczenia się poprzez zabawę, zdobywania nowych umiejętności społecznych, takich jak praca w grupie, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi oraz samodzielnej zabawy.
- Opiekun wspiera u dziecka gotowość i umiejętność porozumiewania się poprzez mówienie do dziecka, aktywne słuchanie go, zabawy w postaci gimnastyki buzi i języka, zabawy logopedyczne.
- Dziecko w żłobku traktowane jest z szacunkiem i godnością. Opiekun dba o zrozumiałą dla dziecka komunikację, jest uważny na jego potrzeby, używa języka dostosowanego do poziomu rozwoju dziecka.

Personel w relacjach z dziećmi stwarza sytuacje, w których mają one możliwość budowania poczucia przynależności do

grupy, m.in. poprzez:

- rytuały codziennego przywitania i pożegnania;
- wspólnie realizowany harmonogram dni, z powtarzającymi się zabawami integrującymi dzieci;
- aranżowanie wspólnych zabaw w kilkusobowym gronie;
- włączanie dzieci w dekorowanie Sali;
- stwarzanie możliwości naśladowania innych dzieci i zabaw równoległych;
- modelowanie społecznych interakcji podczas zabaw z dziećmi, w których uczestniczy;
- zwracanie uwagi na sygnały zainteresowania dziecka innymi dziećmi i wspieranie nawiązywania relacji między nimi;
- wykorzystywanie wiedzy o zainteresowaniach i temperamencie dzieci do angażowania ich we wspólne zabawy.

Żłobek tworzy warunki do podejmowania przez dziecko różnorodnych aktywności, dzięki którym dziecko może poznawać własne możliwości, może budować własną autonomię. Personel żłobka:

- umożliwia dzieciom podejmowanie różnych ról (np. wyznaczanie w najstarszej grupie dyżurnego pomagającego w rozdawaniu sztuczków);
- umożliwia zostawienie dziecku czasu na samodzielne wykonanie jakiejś czynności (np. przy ubieraniu się, sprzątaniu, łączeniu puzzli lub aranżacji kącika zabawy);
- stwarza dzieciom możliwość pomagania innym dzieciom;
- wspiera samodzielne rozwiązywanie konfliktów między dziećmi;
- umożliwia dziecku aktywne uczestnictwo w zaplanowanych i zorganizowanych sytuacjach edukacyjnych, poprzez wchodzenie w interakcje z opiekunem i innymi dziećmi, zgłaszanie własnych pomysłów, podpowiadanie rozwiązań;
- uwzględnia w projektowanych działaniach zdiagnozowane potrzeby i możliwości dziecka;
- w proponowanych zabawach

umożliwia dziecku wybór strategii działania;

- zachęca do podejmowania prób samodzielnego działania.

Żłobek tworzy warunki do harmonijnego rozwoju dziecka w zgodzie z jego indywidualnymi cechami, w swoim tempie i aktywności podejmowanej w zależności od indywidualnych zainteresowań, umiejętności i możliwości dziecka. Personel żłobka:

- aranżuje przestrzeń w żłobku tak, by sprzyjała rozwojowi dziecka, uwzględniając jego wiek, potrzeby rozwojowe i aktualne zainteresowania;
- ma wiedzę o aranżowaniu przestrzeni dla dzieci ze względu na wiek i ich potrzeby;
- systematycznie obserwuje w jaki sposób dzieci korzystają z dostępnej im przestrzeni oraz wyposażenia, by poznać ich aktualne preferencje i zainteresowania;
- elastycznie dopasowuje otoczenie żłobka do danego etapu rozwoju, potrzeb i możliwości dzieci poprzez regularne uzupełnianie i zmiany wyposażenia oraz materiałów do zabawy;
- aranżując przestrzeń w żłobku dba o równowagę bodźców zmysłowych i nie przeciążanie układu nerwowego dziecka;
- aranżuje przestrzeń w taki sposób, aby rozwijać samodzielność dzieci;
- organizuje przestrzeń tak, by sprzyjała różnorodnym kontaktom i relacjom między dziećmi (np. wyodrębniona jest przestrzeń na spotkania i zabawy w całej grupie; przestrzeń w sali podzielona jest na strefy tak, aby dzieci mogły się w nich bawić zarówno w małych grupkach jak i indywidualnie;
- aranżując otoczenie w Sali, aby dzieci mogły doświadczać różnych aktywności: ruchowej (w zależności od wieku i potrzeb dzieci, w żłobku znajduje się wolna i bezpieczna przestrzeń do swobodnego ruchu, testowania możliwości swojego ciała i trenowania umiejętności motorycznych); do przeglądania, opowiadania i czytania książek; do manipulowania, konstruowania i

	<p>eksponowania prac (np. materiały naturalne, przedmioty o różnych fakturach, kolorach, kształtach, rozmiarach, wypełnieniach, z różnych materiałów); do badania i wielozmysłowego doświadczania (dzieci mają dostęp do różnorodnych materiałów i przedmiotów stymulujących zmysł dotyku, wzroku, węchu, słuchu, stymulujących zmysłu równowagi, do przedmiotów służących badaniu i eksperymentowaniu); do swobodnego tworzenia i zabaw plastycznych (meble i sprzęty, które umożliwiają swobodne korzystanie z materiałów plastycznych, np. stół, sztalugi, regał z materiałami plastycznymi); do zabaw naśladowczych związanych z odtwarzaniem codziennych czynności, wykonywanych w domu i najbliższym otoczeniu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opiekun w codziennej pracy realizuje zabawy muzyczno – ruchowe, zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku oraz smaku, zabawy wspierające motorykę małą i dużą, zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące poczucie schematu własnego ciała, ćwiczenia koordynacji wzrokowo – ruchowej i równowagi, aktywności w zakresie motoryki dużej ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu; • Opiekun w żłobku poprzez zabawy muzyczne, plastyczne, zabawy z elementami dramy zachęca dziecko do wyrażania twórczej ekspresji; • Opiekun w żłobku poprzez różnorodne zabawy i ćwiczenia w Sali i ogrodzie wspiera rozwój fizyczny dziecka w zakresie motoryki małej i dużej.
Organizacja pracy personelu	
<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie kwalifikacji personelu oparte na współpracy, obserwacji i refleksji nad codzienną praktyką, • Dbałość personelu o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci, • Aranżowanie przestrzeni w sposób estetyczny, • Adaptacja dzieci odbywa się w sposób dostosowany do ich 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektor żłobka organizuje spotkania (w czasie odpoczynku dzieci), na których omawiane są bieżące sprawy, problemy wychowawcze, sytuacje wymagające analizy, realizacja planu opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjnego. • Dyrektor żłobka organizuje dla

indywidualnych potrzeb.

personelu szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne zgodnie z systemem organizacji i realizacji szkoleń w placówce.

- Pracownik przeprowadza samoocenę swojej pracy na podstawie przygotowanego arkusza.
- Personel monitoruje rozwój dziecka zgodnie z obowiązującą procedurą monitorowania rozwoju dziecka w placówce.
- Dyrektor obserwuje zajęcia z dziećmi oraz przekazuje swoje obserwacje pracownikom.
- Dyrektor dokonuje oceny pracy personelu z wykorzystaniem przygotowanych arkuszy.
- Personel został zapoznany i respektuje Kodeks Etyczny obowiązujący w placówce.
- Personel został zapoznany z procedurą: przyjmowania i odbierania dzieci oraz określającą zasady pobytu osób trzecich innych niż personel, ochrony danych osobowych i wizerunku dziecka, zapobiegania wypadkom i postępowania w sytuacji zagrożenia i wypadku, postępowania w przypadku choroby dziecka.
- W żłobku w widocznym miejscu znajdują się informacje o sposobach zgłaszania przemocy i innych zachowań niepożądanych (Standardy Ochrony Małoletnich).
- W żłobku dzieci wychodzą na spacer. Wyjątkiem są niedogodne warunki atmosferyczne.
- Przestrzeń w salach podzielona jest na strefę:
  - wspólnego czytania,
  - zabaw ruchowych,
  - zabaw tematycznych,
  - zabaw muzycznych,
  - zabaw plastycznych,
  - zabaw konstrukcyjnych.
- Żłobek wspiera autonomię dziecka poprzez dostosowanie wysokości zabawek do wzrostu dziecka, w sposób czytelny dla dziecka oznaczone są pojemniki z zabawkami.
- Adaptacja dziecka odbywa się w oparciu o opracowany program adaptacyjny.

- Program adaptacyjny żłobka jest oparty na aktualnej wiedzy dotyczącej psychologii i pedagogiki małego dziecka. Zawiera procedury, które zapewniają stopniową i łagodną adaptację w żłobku. Program adaptacyjny jest opracowany pisemnie, wszyscy pracownicy żłobka rozumieją i akceptują jego założenia. Jest on dostępny także dla rodziców.
- Adaptacja jest prowadzona w ścisłej współpracy z rodzicami dziecka.
- Dyrektor żłobka przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do żłobka przekazuje rodzicom potrzebne informacje na temat funkcjonowania placówki oraz umożliwia poznanie przyszłych opiekunów dziecka.
- Opiekunowie wprowadzają rodziców w założenia i przebieg programu adaptacyjnego oraz rolę rodziców w tym okresie.
- Opiekunowie umożliwiają rodzicom zapoznanie się z przestrzenią żłobka i pomieszczeniami, z których korzysta grupa dziecka.
- Opiekunowie zbierają informacje od rodziców na temat rozwoju dziecka, jego przyzwyczajzeń i potrzeb dotyczących sytuacji dnia codziennego oraz ich priorytetów wychowawczych np. poprzez kartę informacyjną, rozmowę indywidualną.
- Żłobek umożliwia rodzicom towarzyszenie dziecku podczas procesu adaptacji: przy poznawaniu nowego otoczenia i nawiązywaniu więzi z opiekunami.
- Adaptacja jest prowadzona indywidualnie, zgodnie z potrzebami każdego dziecka.
- Poprzez odpowiednią organizację pracy żłobek dba o to, by w okresie adaptacji, nie było zbyt dużo dzieci adaptujących się w tym samym czasie.
- Adaptacja dziecka w placówce rozpoczyna się od zebrania dla rodziców, na którym omawiana jest adaptacja, następnie odbywają się z dziećmi i ich rodzicami krótkie spotkania adaptacyjne, podczas

	<p>których opiekunowie budują kontakt z dzieckiem i stopniowo przejmują opiekę od rodzica.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opiekunowie po spotkaniach adaptacyjnych, na podstawie obserwacji, podejmują decyzję o przebiegu dalszych etapów adaptacji. • Opiekunowie dbają o poczucie bezpieczeństwa dziecka; zachęcają rodziców, by na początku, dziecko przebywało w żłobku krócej i stopniowo jego pobyt był wydłużany. • Opiekunowie i rodzice codziennie wymieniają informacje na temat samopoczucia dziecka i jego funkcjonowania w żłobku i w domu (np. co jadło, jak się bawiło). • Opiekunowie stopniowo wprowadzają dzieci w funkcjonowanie grupy. Grupę prowadzą stali opiekunowie. Minimalizuje się udział nieznanymi dzieciom osób (zajęcia dodatkowe, zastępstwa). • Opiekunowie stopniowo zapoznają dzieci z rytmem dnia oraz z zasadami panującymi w grupie. Uwzględniają przyzwyczajenia i nawyki dzieci związane z sytuacjami codziennymi i stopniowo w ciągu roku uczą dzieci wspólnego rytmu funkcjonowania. • Żłobek wspiera dzieci w codziennym radzeniu sobie ze zmianami.
Współpraca personelu z rodzicami	
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca personelu i rodziców oparta jest na wzajemny szacunku i otwartości w celu kształtowania spójnego środowiska rozwoju dzieci, • Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom podnoszenie kompetencji rodzicielskich, • Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom włączanie się w życie instytucji opieki 	<ul style="list-style-type: none"> • W żłobku tworzy się warunki do obecności rodziców podczas adaptacji. • Personel żłobka jest znany rodzicom (np. przedstawienie całego personelu podczas zebrania, w czasie którego udziela się rodzicom informacji o żłobku). • Opiekun wita rodziców na początku dnia i żegna na koniec. • Żłobek organizuje szkolenia dla rodziców, a także warsztaty, dni otwarte, imprezy z udziałem rodziców. • Żłobek zachęca rodziców do współpracy poprzez organizowanie konkursów, pomocy w przygotowaniach strojów np. na bal

karnawałowy czy wspólne świętowanie dni szczególnych.

- Opiekun ma całościową wiedzę na temat każdego dziecka z grupy, którą dzieli się z rodzicami.
- Opiekun codziennie wymienia informacje z rodzicami na temat tego, jak dziecko czuje i zachowuje się podczas pobytu w żłobku.
- Opiekun co najmniej raz w roku, zbiera informacje od rodziców na temat przyzwyczajień, preferencji, zainteresowań i doświadczeń dziecka.
- Opiekun na podstawie arkusza obserwacji przekazuje informacje rodzicom każdego dziecka na temat jego rozwoju, aktualnych zainteresowań oraz możliwości wsparcia, jeśli takowe są potrzebne.
- Opiekun stwarza warunki do uczestnictwa każdej rodziny podczas spotkań okolicznościowych.
- Opiekun zaprasza rodziców do zaangażowania się w funkcjonowanie placówki, uwzględniając ich preferencje, umiejętności oraz możliwości czasowe.
- Opiekun uwzględnia różnice w strukturze rodziny oraz zróżnicowanie społeczno – kulturowe, np. podejście do wychowania, stosunek do religii itp.
- W żłobku może zostać utworzona – zgodnie z obowiązującymi przepisami – rada rodziców będąca reprezentantem ogółu rodziców dzieci uczęszczających do żłobka w sprawach dotyczących funkcjonowania placówki (wnioski, opinie, inicjatywy).
- Osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w żłobku na bieżąco i regularnie prowadzą rozmowy z rodzicami w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka.
- Personel żłobka stwarza warunki do dialogu z rodzicami, opiekunowie i rodzice dbają o dobry przepływ informacji i komunikację w sprawie potrzeb i rozwoju dzieci.
- W żłobku rodzicom udostępniane są podstawowe informacje o funkcjonowaniu placówki, np.

	<p>program adaptacyjny, ramowy plan dnia, zasady współpracy z rodzicami, regulamin organizacyjny, procedury bezpieczeństwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opiekun zna i uwzględnia oczekiwania i potrzeby rodziców. Konsultuje się z rodzicami uwzględniając ich potrzeby i możliwości. • Opiekun oferuje różne formy komunikacji, dostosowując je do potrzeb, preferencji i możliwości czasowych rodziców. • Opiekun stosuje pośrednie narzędzia komunikacji.
--	--

Lista działań wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych

1. Personel podczas wykonywania jakichkolwiek czynności higienicznych z dzieckiem szanuje jego autonomię i zwraca uwagę na jego indywidualne potrzeby.
2. Personel nie nakazuje dziecku korzystania w danym momencie z toalety, jedynie przypomina o skorzystaniu z toalety.
3. Personel nie karze dziecka za załatwianie naturalnych potrzeb fizjologicznych niezależnie od miejsca.
4. Personel nie okazuje dzieciom werbalnie i niewerbalnie niechęci do czynności związanych z pielęgnacją.
5. Personel nie zawstydzia dziecka ani nie okazuje rozczarowania, gdy dziecko nie zasygnalizuje potrzeby skorzystania z toalety lub nocnika.
6. Dziecko próbuje myć ręce samodzielnie pod opieką opiekuna. Samodzielnie pobiera mydło, samodzielnie wykonuje czynności mycia rąk oraz wyciera ręce. Dziecku, które nie jest w stanie samo umyć rąk, pomaga opiekun.
7. Podczas czynności higienicznych dziecko otrzymuje pomoc od opiekuna z zachowaniem poczucia intymności.
8. Dziecko niekorzystające z toalety/nocnika przebierane jest na przewijaku z materacem. Podczas przebierania dziecko ma zapewniane poczucie intymności. Opiekun przez cały czas zwraca uwagę na jego indywidualne potrzeby w danej chwili.
9. Podczas zabaw swobodnych i zajęć dydaktycznych dzieci poprzez zabawę utrwalają nawyki czynności higienicznych.
10. Opiekun wskazuje poprawne wzorce czynności higienicznych dziecku, powstrzymuje się od ciągłego poprawiania dziecka pozwalając mu na samodzielność i autonomię.

**Arkusz samooceny działań wspierających autonomię dziecka
podczas czynności higienicznych.**

.....
(imię i nazwisko opiekuna)

.....
(data)

Działanie	Tak	Nie	Uwagi (w jakich sytuacjach mam problemy)
Informuję dziecko o zamiarze zmiany pieluszki i czekam na jego reakcję.			
Przypominam dziecku o możliwości skorzystania z toalety czy nocnika, ale dzieci same decydują czy chcą skorzystać.			
Uwzględniam prawa dziecka do towarzystwa lub intymności w toalecie.			
Wspieram samodzielność dziecka związaną z higieną odpowiednio do poziomu ich rozwoju, wspomagam je w treningu związanym z higieną, ale respektuję ich prawo do odmowy tego treningu.			
Na bieżąco uzgadniam z innymi opiekunkami sposoby wspierania dzieci w rozwoju związanym z higieną.			
Wymieniam z rodzicami aktualne informacje na temat umiejętności dziecka w zakresie czynności higienicznych i uwzględniam z nimi wspólne działania			
Nigdy nie karzę dziecka za załatwianie naturalnych potrzeb fizjologicznych niezależnie od miejsca.			
Nie zawstydzam dziecka ani nie okazuję rozczarowania, gdy dziecko nie zasygnalizuje potrzeby skorzystania z toalety lub nocnika.			
Przewijam dziecko bez pośpiechu, z delikatnością. Mam stały kontakt z dzieckiem.			
Nie okazuję dziecku werbalnie lub niewerbalnie swojej niechęci przy czynnościach związanych z pielęgnacją.			
Wypracowuję z dzieckiem nawyk mycia rąk przed każdym posiłkiem, po skorzystaniu z toalety oraz po spacerze czy zabawie w ogrodzie.			

Lista działań wspierających samodzielność dziecka podczas posiłków

1. Dziecko podczas posiłków siedzi na krzeselku przy stoliku. Wysokość mebli dostosowana jest do indywidualnych potrzeb dziecka. Każde dziecko ma przypisane do siebie miejsce.
2. Personel nie zmusza dzieci do jedzenia, akceptuje, że dziecko nie chce nic jeść.
3. Personel nie zmusza dzieci do zjedzenia wszystkiego z talerza.
4. Personel uwzględnia werbalne i niewerbalne sygnały dzieci dotyczące potrzeb jedzenia oraz ilości spożywanych posiłków.
5. Dziecko ma tyle czasu ile potrzebuje na jedzenie.
6. Dziecko podczas spożywania posiłków używa zastawy talerzy oraz sztućców.
7. Dziecko próbuje jeść posiłki samodzielnie w obecności opiekuna. W razie potrzeby opiekun pomaga dziecku.
8. Każde dziecko posiada śliniak . Jeśli dziecko nie chce korzystać ze śliniaka, w razie potrzeby, po każdym posiłku wymieniana jest brudna odzież na czystą.
9. Podczas zajęć dydaktycznych oraz zabaw swobodnych dzieci poprzez zabawę utralają nawyki czynności samoobsługowych podczas posiłków.
10. Najstarsze dzieci w grupie pomagają opiekunowi podczas nakrywania do stołu.
11. Opiekun wskazuje poprawne wzorce spożywania posiłków dziecku, powstrzymuje się od ciągłego poprawiania dziecka pozwalając mu na samodzielność i autonomię.
12. Opiekunki rozmawiają z dziećmi i rodzicami o nawykach zdrowego odżywiania się.

Arkusz samooceny działań wspierających samodzielność dziecka podczas posiłków.

.....
(imię i nazwisko opiekuna)

.....
(data)

Działanie	Tak	Nie	Uwagi (w jakich sytuacjach mam problemy)
Uprzedzam dzieci, że zbliża się pora posiłku, pozwalając im dokończyć zabawę.			
Zapraszam dzieci starsze do wspólnego nakrywania stołu.			
Daję dzieciom, tyle czasu ile potrzebują na jedzenie.			
Nie nagradzam dzieci za posiłek ani nie karzę za odmowę jedzenia.			
Akceptuję to, że dziecko może nie chcieć zjeść niczego.			
Uwzględniam werbalne i niewerbalne sygnały dzieci dotyczące potrzeb jedzenia oraz ilości spożywanych posiłków.			
Nie nalegam, żeby dziecko zjadło wszystko z talerza.			
Zachęcam dzieci, w tym niemowlęta, które uzyskały bezpieczną pozycję siedzącą, do samodzielnego jedzenia.			
Dziecku, które ma trudności z jedzeniem, pomagam karmiąc je za jego zgodą.			
Dzieci niepotrafiące jeść karmione są w kontakcie „jeden na jeden”			
Pilnuje, że każde dziecko miało dostęp do sztućców podczas posiłku.			
Rozmawiam z dziećmi co jest zdrowe a co nie.			
Wspólnie z rodzicami i współpracownikami uzgadniamy potrzeby dzieci związane z żywieniem, uwzględniając zasady zdrowego żywienia			

Sposoby nawiązywania relacji z dziećmi dające im poczucie bezpieczeństwa.

1. Personel żłobka przed adaptacją dziecka w żłobku zapoznaje się z profilem osobowym dziecka, z którego dowiaduje się o zainteresowaniach, umiejętnościach, mocnych i słabych stronach dziecka.
2. Personel zapoznaje się z rodzicami dzieci, przeprowadza z nimi rozmowy adaptacyjne w celu budowania poczucia bezpieczeństwa rodziców.
3. Personel podczas adaptacji wykorzystuje wiedzę zaczerpniętą z profilu osobowego dziecka w celu zbliżenia się do dziecka i nawiązania z nim nici porozumienia.
4. Personel do każdego dziecka podchodzi indywidualnie, szanując jego potrzeby i tempo adaptacji.
5. Personel nawiązuje kontakt z dzieckiem poprzez wspólne zabawy, różnorodne aktywności pamiętając o indywidualnych potrzebach dziecka. Dziecko nie jest zmuszane do jakiegokolwiek aktywności podczas dnia.
6. Personel mówi do dziecka po imieniu.
7. Personel okazuje zainteresowanie tym co mówią i robią dzieci.
8. Personel rozmawiając z dzieckiem stara się być na ich wysokości (kucając lub siadając na dywanie).
9. Personel stwarza warunki do samodzielnego podejmowania decyzji przez dzieci.
10. Personel pozwala dzieciom popełniać błędy i zachęca do samodzielnego ich rozwiązywania, jeśli są na to gotowe.

Sposoby reagowania werbalnego i niewerbalnego na zachowania dzieci.

1. Sposoby reagowania werbalnego na zachowania dzieci:

- a) pochwała
- b) gratulacje
- c) prośba
- pouczenie
- d) w zależności od obserwowanej sytuacji moduluję ton głosu.

2. Sposoby reagowania niewerbalnego na zachowania dzieci:

- a) położenie palca na usta jako znak ciszy,
- b) wskazanie stolika jako prośba aby dziecko siadło przy nim,
- c) wyciągnięta dłoń do przodu – znak Stop.
- d) używanie komunikatów niewerbalnych jak np. uśmiech.

3. Personel jest uważny na trudne momenty dzieci (zmęczenie, przestymulowanie), wspiera je poprzez dostosowanie tonu głosu, aranżacji otoczenia.

4. Personel akceptuje wyrażanie emocji przez dzieci.

5. Personel respektuje chęć dziecka do przerywania interakcji i czeka cierpliwie aż wyrazi ono chęć do ponownego kontaktu.

Sposoby komunikowania dzieciom aktywności w ciągu dnia i związanych z tym zmian.

1. Zapoznanie dzieci z rysunkowym planem dnia.
2. Ustalenie piosenek wprowadzających daną aktywność oraz zmianę w ciągu dnia.
3. Personel uprzedza dziecko o działaniu jakie będzie podejmować z udziałem dziecka i czeka na jego odpowiedź werbalną lub niewerbalną ,żeby rozumieć ,że dziecko rozumie sytuację.

**Arkusz samooceny działań w zakresie nawiązywania relacji z dziećmi,
reagowania na zachowania dzieci, komunikowania dzieciom o aktywnościach
w ciągu dnia**

.....
(imię i nazwisko opiekuna)

.....
(data)

Działanie	Tak	Nie	Uwagi (w jakich sytuacjach mam problemy)
Do dzieci odnoszę się w sposób ciepły, często się uśmiechając i okazując zadowolenie z bycia z nimi.			
Okazuję zainteresowanie tym, co dzieci mówią i robią.			
Używam niewerbalnych komunikatów w trakcie interakcji z dzieckiem.			
Mówię do dzieci po imieniu.			
Szukam kontaktu wzrokowego podczas rozmowy z dzieckiem.			
W trakcie rozmowy z dziećmi staram się być na ich wysokości kucając lub siedząc na dywanie.			
Uważnie obserwuję to co robią dzieci, nazywając to co widzę.			
Dopasowuję swoje zachowanie - ton głosu, wyraz twarzy, poziom entuzjazmu- do tego co wyrażają dzieci.			
Jestem gotowa do pomocy jeśli dziecko tego potrzebuje.			
Stwarzam warunki do samodzielnego podejmowania decyzji przez dzieci.			
Pozwalam dzieciom do popełnienia błędów i zachęcam do samodzielnego ich naprawiania, jeśli są na to gotowe			
Akceptuję wyrażanie emocji przez dzieci.			
Jestem uważna na trudne momenty dzieci i wspieram je, aranżując zmiany w otoczeniu, dostosowując ton głosu i styl interakcji do sytuacji. Respektuję chęć dziecka do przerwania interakcji i czekam, aż wyrazi ono chęć wznowienia kontaktu.			
Rozpoznaję i nazywam reakcje emocjonalne dzieci i swoje.			
Przypominam dzieciom werbalnie i niewerbalnie o następnym punkcie w planie dnia.			
Uprzedzam dziecko o działaniu, które będzie podejmowane z jego udziałem i czekam na jego odpowiedź (werbalną lub niewerbalną), żeby mieć pewność, że dziecko rozumie sytuację			

Zasady tworzenia indywidualnego programu pobytu dzieci o specjalnych potrzebach uwzględniający ich możliwości w Żłobku

Specjalne potrzeby mogą dotyczyć każdej sfery rozwoju dziecka np. motorycznej, specjalnej diety, różnic we wrażliwości sensorycznej, potrzeby dodatkowego odpoczynku, rodzaju kontaktu z otoczeniem, samoregulacji czy uwagi.

Indywidualny program pobytu dla dzieci o szczególnych potrzebach może mieć formę dodatkowych zaleceń do realizacji istniejącego Planu OWE lub wiązać się to z wypracowaniem szczególnych rozwiązań organizacyjnych.

Podstawą do pracy nad indywidualnym programem są informacje otrzymane od rodziców przy zapisie dziecka oraz dodatkowa dokumentacja od specjalistów przekazana przez rodziców.

Podstawowe zasady tworzenia indywidualnego programu opierają się na:

- 1) wiedzy o potrzebach dziecka, której najlepszym źródłem są rodzice;
- 2) wspólnego z rodzicami ustalenia jaki zakres działań może oferować placówka a jaki jest udział rodziców.

Potrzeba dziecka	Sposób jej zaspokojenia	Osoba odpowiedzialna	Notatki z monitorowania

**Organizacja pracy personelu umożliwiająca podnoszenie kwalifikacji oparta
na współpracy, obserwacji i refleksji nad codzienną praktyką**

Czynności	Opis	Liczba godzin	Kiedy
Udział w wewnętrznych spotkaniach.	2 godziny miesięcznie	2	W czasie odpoczynku dzieci
Udział w szkoleniach zewnętrznych/ wewnętrznych.	Raz na rok ok 10 h	1	W czasie odpoczynku dzieci /Poza godzinami pracy z dziećmi
Przeprowadzanie samooceny swojej pracy (wraz z omówieniem ewaluacji).	Raz na rok	2	W czasie odpoczynku dzieci
Omawianie i planowanie pracy w ramach planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego.	Raz w roku	2	W czasie odpoczynku dzieci
Zebrania z rodzicami.	1 lub 2 razy w roku	2-4	Rano lub popołudniu poza godzinami pracy z dziećmi
Monitorowanie rozwoju dziecka zgodnie z ustaloną procedurą	2 razy w roku	5	W czasie odpoczynku dzieci

PROCEDURA WDRAŻANIA NOWYCH PRACOWNIKÓW

1. Cel procedury

Celem procedury jest ustalenie jasnego i spójnego sposobu postępowania podczas przyjmowania i adaptacji nowych pracowników w instytucji opieki. Proces ten ma na celu zapewnienie, że nowi pracownicy płynnie wdrożą się w funkcjonowanie instytucji opieki, zrozumieją jej wartości, zasady działania placówki, a także otrzymają niezbędne wsparcie, aby móc jak najszybciej i najefektywniej podjąć swoje obowiązki.

2. Kogo dotyczy procedura?

Procedura dotyczy wszystkich nowo zatrudnianych pracowników, niezależnie od stanowiska i formy zatrudnienia. Procedura obowiązuje od momentu podjęcia decyzji o zatrudnieniu nowego pracownika do końca ustalonego okresu adaptacyjnego.

3. Zakresy odpowiedzialności

1) Osoba kierująca instytucją opieki jest odpowiedzialna za:

- zapewnienie, że proces rekrutacji i selekcji nowych pracowników jest zgodny z prawem i polityką instytucji opieki;
- wyznaczenie opiekuna/mentora dla nowego pracownika stosownie do jego/ jej zakresu obowiązków;
- nadzorowanie przebiegu procesu adaptacji;
- zapewnienie niezbędnych szkoleń i materiałów dla nowego pracownika.

2) Bezpośredni przełożony nowego pracownika (dyrektor, starszy opiekun) jest odpowiedzialny za:

- wprowadzenie nowego pracownika w obowiązki;
- monitorowanie postępów nowego pracownika;
- udzielanie bieżącego wsparcia i informacji zwrotnych;
- przeprowadzenie oceny końcowej po okresie adaptacyjnym.

3) Wyznaczony opiekun jest odpowiedzialny za:

- wprowadzenie nowego pracownika w nieformalne aspekty funkcjonowania instytucji opieki;
- bycie pierwszym punktem kontaktu dla nowego pracownika w przypadku pytań, wątpliwości
- wspieranie nowego pracownika w integracji z zespołem.

4. Opis postępowania

1) Przed rozpoczęciem pracy:

- Osoba kierująca instytucją lub inna wyznaczona osoba przygotowuje niezbędne dokumenty (umowa, opis stanowiska itp.), a także zestaw materiałów wprowadzających (statut instytucji opieki, regulaminy, procedury, kodeks etyczny, Plan OWE itp.);
- Osoba kierująca instytucją wyznacza opiekuna dla nowego pracownika spośród doświadczonych członków zespołu;

2) W pierwszym tygodniu pracy:

- Nowy pracownik uczestniczy w serii szkoleń wprowadzających (BHP, procedury, system informatyczny itp.);

- Przełożony stopniowo wprowadza nowego pracownika w obowiązki

- Opiekun jest do dyspozycji nowego pracownika, służąc radą i wsparciem;

- Pod koniec pierwszego tygodnia pracy przełożony przeprowadza pierwszą rozmowę z nowym pracownikiem, aby omówić wrażenia, wątpliwości, dalsze kroki.

3) W okresie adaptacyjnym (1-2 miesiące, w zależności od stanowiska) - formalnie okres próbny:

- Nowy pracownik stopniowo przejmuje wszystkie obowiązki przypisane do jego stanowiska;

- Przełożony regularnie monitoruje postępy, udziela informacji zwrotnych, wspólnie z pracownikiem identyfikuje obszary do rozwoju;

- Opiekun wspiera integrację nowego pracownika z zespołem;

- Nowy pracownik uczestniczy w dodatkowych szkoleniach zgodnie z potrzebami.

4) Zakończenie okresu adaptacyjnego:

- Osoba kierująca instytucją spotyka się z nowym pracownikiem, aby podsumować proces adaptacji i omówić dalsze plany rozwoju.

5. Dokumentowanie

- Dokumentacja szkoleń, w których uczestniczył nowy pracownik.

Droga rozwiązywania konfliktów między pracownikami:

1. Jeśli osoba z personelu ma problem związany z zachowaniem współpracownika, a dobrostan dzieci nie jest zagrożony, to w pierwszej kolejności stara się rozwiązać problem z tą osobą.
2. Jeśli ta droga zawiedzie, zwraca się do Dyrektora o pomoc.
3. Jeśli w wyniku konfliktu interes dziecka jest zagrożony, to każdy pracownik który zauważy problem jest zobowiązany do niezwłocznego przekazania informacji o nim przełożonym.

Sposoby wzajemnej wymiany informacji na temat pracy:

1. Regularne spotkania całego zespołu, będące okazją do omówienia bieżących spraw, zaplanowania działań, wymiany informacji o dzieciach.
2. Pracownikom przekazywane, są ważne komunikaty, plany, informacje o szkoleniach
3. Jasne zasady komunikowania się w sytuacjach konfliktowych, procedura mediacji.

Etyczne obowiązki personelu wobec dzieci

1. Przede wszystkim nie krzywdzimy dzieci. Nie uczestniczymy w praktykach, które są emocjonalnie trudne dla dzieci – relacjach zawierających przemoc fizyczną, brak szacunku, lekceważenie, poniżanie, zastraszanie, wyzysk, dyskryminację ze względu na wiek lub płeć dzieci.
2. Opiekujemy się i edukujemy dzieci w pozytywnym środowisku emocjonalnym i społecznym, stymulującym poznawczo i wspierającym kulturę każdego dziecka, pochodzenie etniczne oraz strukturę rodziny.
3. Nie uczestniczymy w praktykach, które dyskryminują jakiekolwiek dziecko, odmawiając świadczeń, dając specjalne korzyści lub wykluczając z działań ze względu na płeć, rasę, pochodzenie narodowe, status imigracyjny, preferowany język ojczysty, przekonania religijne, stan zdrowia, niepełnosprawność, status/strukturę rodziny.
4. Stosujemy aktywną komunikację dla zaangażowania wszystkich tych, którzy mają odpowiednią wiedzę (w tym rodziny) do podejmowania decyzji dotyczących dziecka, zapewniając poufność informacji wrażliwych.
5. Dążymy do budowania indywidualnych relacji z każdym dzieckiem, prowadzimy zindywidualizowane procesy adaptacji oraz strategie edukacyjne. Jeśli pomimo takich wysiłków nasze działania nie będzie zaspokajać potrzeb dziecka, będziemy współpracować z rodziną dziecka i kierować do odpowiednich specjalistów w celu znalezienia sposobów, które z większym prawdopodobieństwem zabezpieczą potrzeby dziecka.
6. Jesteśmy zaznajomieni z czynnikami ryzyka rozwoju dzieci – objawami znęcania się nad dziećmi i zaniedbywania, w tym fizycznego, seksualnego, werbalnego i emocjonalnego, edukacyjnego i medycznego. Znamy i przestrzegamy prawo dotyczące ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz procedury zgłaszania przypadków odpowiednim służbom.
7. Znamy główne kategorie nadużyć zdefiniowane przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).
Są to: przemoc fizyczna, przemoc emocjonalna, porzucenie i zaniedbanie, wykorzystywanie i nadużywanie seksualne.
8. Kiedy inna osoba powie nam o swoim podejrzeniu, że dziecko jest wykorzystywane lub zaniedbywane, udzielimy jej pomocy w podjęciu odpowiednich działań w celu ochrony dziecka.
9. Kiedy jesteśmy świadkami praktyki lub sytuacji, która zagraża zdrowiu, bezpieczeństwu lub dobru dzieci, mamy etyczny obowiązek ich ochrony oraz poinformowania rodziców i / lub inne osoby, oraz skłonienia ich do zaangażowania się we wspólne podejmowanie decyzji dotyczących dobra dziecka.
10. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci przyjmujemy procedury postępowania przyjęte przez nasze Żłobki .

Etyczne zasady kontaktu personelu z rodzicami

1. Nie będziemy ograniczać kontaktu z dzieckiem członkom rodziny, chyba że istnieje nakaz takiego ograniczenia na mocy wyroku sądowego.
2. Będziemy informować rodziny o filozofii, wartościach, Planie OWE, swoich obserwacjach i doświadczeniach z dzieckiem oraz będziemy wyjaśniać powody i podstawy naszych działań wobec dziecka.
3. Zapewnimy rodzinom warunki do zaangażowania się w decyzje dotyczące dziecka.
4. Dodażymy wszelkich starań, aby skutecznie komunikować się ze wszystkimi rodzinami.
5. Uważamy, i będziemy to stanowisko przekazywać rodzicom, że informacje, jakie rodzice przekazują na temat dzieci i ich środowiska są ważnym wkładem w planowanie i realizację programu pracy z dziećmi.
6. Będziemy informować rodziny o sposobach wykorzystania danych o ich dziecku i uzyskiwać od nich zgodę na udostępnianie tych danych innym specjalistom lub podmiotom.
7. Zgodnie z ustalonymi procedurami, będziemy niezwłocznie informować rodziców w przypadku incydentów zagrażających zdrowiu dziecka, takich jak wypadki, choroby zakaźne czy inne zdarzenia mogące spowodować stres emocjonalny.
8. Nie będziemy angażować się ani wspierać wyzysku rodzin. Nie będziemy wykorzystywać naszych relacji z rodziną dla prywatnej korzyści lub osobistego zysku lub nawiązać relacji z członkami rodziny, które mogą zmniejszać jakość naszej pracy z dziećmi.
9. W przypadkach, gdy członkowie rodziny są ze sobą w konflikcie, będziemy działać otwarcie, dzieląc się naszymi spostrzeżeniami na temat dziecka, aby pomóc wszystkim zaangażowanym stronom podejmować świadome decyzje dotyczące dziecka. Powstrzymamy się od popierania jednej ze stron.

**Arkusz obserwacji / ewaluacji cech rozwojowych dziecka w wieku
od 20 tygodnia życia do 12 miesiąca życia**

GRUPA :

Imię i nazwisko dziecka:.....

Data urodzenia:.....

Data przyjęcia do żłobka.....

Daty kolejnych obserwacji:

• obserwacja I .....

• obserwacja II .....

Obserwacja I	Obserwacja II

**Arkusz obserwacji / ewaluacji cech rozwojowych dziecka w wieku
od 12 miesiąca życia do 15 miesiąca życia**

GRUPA:

Imię i nazwisko dziecka:.....

Data urodzenia:.....

Data przyjęcia do żłobka.....

Daty kolejnych obserwacji:

- obserwacja I .....
- obserwacja II .....

Obserwowana cecha	Obserwacja I	Obserwacja II
ROZWÓJ FIZYCZNY		
1. Próby samodzielnego chodzenia.		
2. Umie wykonać przysiad.		
3. Stoi samo		
4. Próbuje stawiać pierwsze samodzielne kroki		
5. Chodzi samo niepewnie, często upada.		
6. Popycha piłkę nogą.		
7. Schyla się po zabawkę i nie upada		
8. Chodzi trzymane za rękę.		
9. Chodzi trzymając np. piłkę.		
10. Schodzi tyłem z kanapy		

ROZWÓJ UMYSŁOWY

1. Na polecenie wskazuje przedmioty na obrazkach.		
2. Przyciąga zabawkę za sznurek.		
3. Wskazuje palcem co chce.		
4. Znajduje ukryte przedmioty (np. pod pokrywką).		
5. Interesuje się zabawkami.		

SAMOOBSŁUGA

1. Samodzielnie pije z kubka.		
2. Je samo ciasteczko, kawałek jabłka, kromkę chleba.		
3. Próbuje samodzielnie korzystać z łyżki.		
4. Próby samodzielnego wkładania skarpety lub buta.		
5. Próbuje samodzielnie ściągać odzież (skarpetki, buty)		

SPRAWNOŚĆ MANUALNA

1. Przewraca kartki i ogląda książeczkę.		
2. Wkłada i wyjmuję małe przedmioty z większych.		
3. Chwyta małe przedmioty opuszkami zgiętego palca wskazującego i przeciwstawnego kciuka		
4. Podejmuje próby rysowania (bazgranie) kropek i kresek.		

5. Zdejmuje i nakłada kółka ("piko").		
6. Gniecie i rozwija papier.		
7. Próbuje samodzielnie malować pędzelkiem.		
8. Przykleja do kartki drobne elementy wycięte z papieru (np. koło, kwiatek).		
MOWA		
1. Wymawia ze zrozumieniem pierwsze słowa dwusylabowe "lala", "papa", mama i tata.		
2. Naśladuje dźwięki (np. imituje odgłos auta, zwierząt).		
3. Rozumie kilka prostych poleceń z gestem wykonuje je ("daj", "chodź", "otwórz buzię").		
4. Wymawia min. 2 słowa bezsensowne		
5. Wypowiada 3 słowa sensowne		
6. Nuci piosenki.		
ROZWÓJ SPOŁECZNO – EMOCJONALNY		
1. Reaguje niepokojem na nieznaną osobę i miejsca.		
2. Rozumie kilka prostych poleceń z gestem "daj", "chodź", "otwórz buzię", słucha zakazu "nie wolno".		
4. Rozumie polecenie poparte gestem.		

5. Rozumie niektóre imiona osób, nazwy przedmiotów i czynności.		
6. Inicjuje interakcje z wieloma osobami z otoczenia.		
7. Sprawdza pole wspólnej uwagi i podąża za wzrokiem lub wskazaniem.		
8. Uczestniczy w aktywnościach w ciągu dnia.		
9. Przypatruje się swojemu odbiciu w lustrze, zauważa odbicia w lustrze innych osób		
10. Korzysta ze smoczka.		
11. Gryzie/bije inne dzieci.		

**Arkusz obserwacji /ewaluacji rozwoju dziecka w wieku
od 15 miesiąca życia do 24 miesiąca życia**

GRUPA:

Imię i nazwisko dziecka:.....

Data urodzenia:.....

Data przyjęcia do żłobka.....

Daty kolejnych obserwacji:

- obserwacja I .....
- obserwacja II .....

Obserwowana cecha	Obserwacja I	Obserwacja II
SAMOOBSŁUGA		
Samodzielnie pije z kubka.		
Samodzielnie je posiłki łyżeczką.		
Podejmuje próby samodzielnego rozbierania się i ubierania.		
Próbuje zgłaszać i kontrolować potrzeby fizjologiczne.		
Sprząta zabawki po skończonej zabawie.		
SPRAWNOŚĆ MANUALNA		
Trzyma ołówek lub kredkę w palcach (nie garści).		
Przewraca kartki i ogląda książeczkę.		
Podejmuje próby rysowania(bazgranie), kropek, kresek.		
Buduje z klocków prostą budowę ,		

wieżę.		
Chętnie podejmuje zabawy z masą plastyczną np. ciastoliną.		
ROZWÓJ MOWY		
Odmawia werbalnie lub niewerbalnie wykonywania poleceń.		
Odmawia werbalnie lub niewerbalnie wykonywania poleceń.		
Wskazuje i nazywa wybrane przedmioty na obrazku np. kotek, pies itp.		
Naśladuje słyszane dźwięki z otoczenia (psa, kota, kaczkę itp.).		
Naśladuje ruchy pokazywane przez opiekunkę np. cmokanie, klaskanie, ruchy języka w prawo i lewo, oblizywanie ust itp.		
ROZWÓJ UMYSŁOWY		
Układa elementy w konturach.		
Dobiera identyczne obrazki.		
Potrafi wskazać własne części ciała.		
W miarę dobrze skupia uwagę na zabawie lub zajęciach.		
Interesuje się zabawkami.		
ROZWÓJ FIZYCZNY		
Chętnie uczestniczy w zabawach		

ruchowych i przy muzyce.		
Próbuje chwycić i rzucać piłką.		
Potrafi kopać piłkę.		
Swobodnie biega.		
Podskakuje w miejscu.		
Omija przeszkody		

ROZWÓJ SPOŁECZNO - EMOCJONALNY

Miewa wybuchy gniewu.		
Chętnie bawi się z rówieśnikami.		
Podejmuje chęci do zabawy.		
Utrzymuje kontakt wzrokowy.		
Jest płacziwe.		
Gryzie i bije inne dzieci.		
Reaguje płaczem na nieznane osoby np. fotograf.		
Nawiązuje kontakt z otoczeniem np. uśmiecha się do innych, zagaduje.		
Słucha tego co do niego mówimy.		
Rozumie i wykonuje proste polecenia.		

**Arkusz obserwacji / ewaluacji rozwoju dziecka
w wieku od 24 miesiąca życia**

GRUPA:

Imię i nazwisko dziecka:.....

Data urodzenia:.....

Data przyjęcia do żłobka.....

Daty kolejnych obserwacji:

- obserwacja I .....
- obserwacja II .....

Obserwowana cecha	Obserwacja I	Obserwacja II
EDUKACJA SPOŁECZNO - MORALNA		
Używa zwrotów grzecznościowych		
Pomaga w porządkowaniu zabawek		
Określa jednoznaczne postawy : dobry, zły.		
Chętnie bawi się obok rówieśników.		
Prowadzi zabawy naśladowcze(wozi misia , układa lalkę do snu)		
Podejmuje zabawy tematyczne.		
Przejawia uczucia do bliskich mu ludzi (rodzice, dziadkowie, opiekunki).		
EDUKACJA ZDROWOTNA		
Posługuje się umiarkowanym głosem		
Sygnalizuje swoje potrzeby(werbalnie i		

niewerbalnie), próbuje samodzielnie korzystać z toalety.		
Kulturalnie spożywa posiłki. Posługuje się łyżeczką, widelcem.		
Kulturalnie spożywa posiłki. Posługuje się łyżeczką, widelcem.		
Podejmuje próby samodzielnego mycia i wycierania rąk.		
Próby samodzielnego ubierania się i rozbierania.		
EDUKACJA RUCHOWA		
Próby samodzielnego picia z kubka.		
Swobodnie biega w grupie.		
Przechodzi z pomocą opiekunki po ławeczce.		
Naśladuje chód zwierząt.		
Podskakuje w miejscu, maszeruje.		
Rzuca piłką do celu oraz próbuje ją chwytać.		
Chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych i przy muzyce.		
Przekracza niskie przeszkody.		
EDUKACJA PRZYRODNICZA		
Rozpoznaje zwierzęta gospodarskie, leśne.		
Potrafi rozpoznać zjawiska atmosferyczne.		
Potrafi nazwać, naśladować odgłosy zwierząt.		

Potrafi pokazać i nazwać części ciała		
Grupuje obiekty w sensowną całość (pies i buda, rybka i akwarium, kot i miska mleka)		
W miarę sprawnie dokonuje porównań (duża kura - mały kurczak, duży pies - mały pies)		
EDUKACJA W ZAKRESIE MOWY I MYŚLENIA		
Rozpoznaje dotykem przedmioty z czarodziejskiego worka.		
Pozytywnie reaguje na swoje imię i podchodzi do opiekunki, gdy jest o to proszony.		
Zwraca się o pomoc gdy napotyka trudności.		
Chętnie uczestniczy w zabawach, zajęciach i jest nimi zaintrygowany.		
Potrafi przedstawić się z imienia.		
Znajduje na ilustracjach określone przedmioty.		
Potrafi powiedzieć krótki wierszyk, rymowaną.		
Nazywa zabawki, którymi się bawi.		
W miarę dobrze skupia uwagę na wykonywanej czynności, zabawie		
Chętnie słucha czytanych ba		
EDUKACJA W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA DO PISANIA I CZYTANIA		
Poprawnie trzyma kredkę i pędzel		

Chętnie podejmuje zabawy z masą plastyczną (ciastolina, plastelina, masa solna)		
Układa w całość obrazek złożony z trzech, czterech elementów.		
Potrafi nazwać kolory.		
Klasyfikuje elementy według podanego kryterium		
EDUKACJA MATEMATYCZNA		
Stosuje określenia : duży, mały, gruby, cienki, krótki, długi.		
Posługuje się liczebnikami do 10.		
Klasyfikuje zabawki ze względu na kolor i wielkość (klocki).		
Ocenia pojemność (mało – dużo)		
Układa elementy według wzoru.		
EDUKACJA KULTUROWO - ESTETYCZNA		
Dostrzega różnicę między zabawkami.		
Różnicuje wrażenia dotykowe : ciepły- zimny.		
Stosuje określenia porządek - bałagan.		
Prawidłowo trzyma narzędzie malarskie i rysunkowe.		
Występuje przed publicznością (rodzice, dziadkowie).		

EDUKACJA MUZYCZNA

Określa dźwięk cicho - głośno		
Rozróżnia dźwięki : motor - samochód		
Rozróżnia dźwięki różnych instrumentów: pianino, bębenek.		
Potrafi nazwać instrumenty : bębenek, gitara, flet, grzechotki.		
Śpiewa prostą piosenkę.		

EDUKACJA TECHNICZNA

Buduje z klocków drewnianych, lego, konstrukcyjnych, magnetycznych, plastikowych, piankowych.		
---	--	--

EDUKACJA KOMUNIKACYJNA

Reaguje na polecenia opiekunki.		
Stosuje się do rytmu dnia i zasad panujących w grupie.		
Wie gdzie i kiedy dzieci mogą się bawić.		

EDUKACJA Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

Osluchanie dzieci z językiem angielskim, z jego brzmieniem i melodią.		
Poznanie krótkich form : powitania, pożegnania, podstawowe polecenia.		
Nauka podstawowych kolorów i umiejętność nazwania ich.		

Poznanie nazw zwierząt.		
Wprowadzenie słów : mom, dad, grandma.		

Ankieta analizy satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Żłobek

I. Zakres procedury

Ankieta jest anonimowa i jej celem jest sprawdzenie poziomu satysfakcji Rodziców/opiekunów z działalności żłobka. Dzięki odpowiedziom będziemy mogli udoskonalić swoją pracę.

1. Do której grupy uczęszcza Państwa dziecko?

.....

2. Czy żłobek zapewnia dzieciom odpowiednią opiekę pod względem opiekuńczym, wychowawczym i edukacyjnym? (właściwe zaznaczyć)

a) tak b) nie c) nie mam zdania

3. Czy żłobek zapewnia dzieciom odpowiednią opiekę pod względem bezpieczeństwa? (właściwe zaznaczyć)

a) tak b) nie c) nie mam zdania

4. Czy działania wychowawcze uwzględniają indywidualne potrzeby Państwa dziecka? (właściwe zaznaczyć)

a) tak b) nie c) nie mam zdania

5. Czy stosowane w żłobku metody i formy pracy dostosowywane są do możliwości rozwojowych dziecka? (właściwe zaznaczyć)

a) tak b) nie c) nie mam zdania

6. Czy dziecko chętnie przychodzi do żłobka? (właściwe zaznaczyć)

a) tak b) nie c) różnie

7. Czy są Państwo zadowoleni z funkcjonowania żłobka pod względem organizacyjnym (godziny otwarcia, kontakt z paniami opiekunkami, kontakt z dyrekcją, możliwość kontaktu telefonicznego) (właściwe zaznaczyć)

a) tak b) nie c) nie mam zdania

8. Czy są Państwo zadowoleni z dostosowania budynku oraz sal do potrzeb dzieci, z wyglądu estetycznego żłobka i wyposażenia? (właściwe zaznaczyć)

a) tak b) nie c) nie mam zdania

9. Jakie Państwo widzą zalety uczęszczania dziecka do żłobka? (możliwość zaznaczenia)

więcej niż jednej odpowiedzi)

a) wszechstronny rozwój, b) odpowiednie odżywianie, c) kontakty z rówieśnikami, d) nauka samodzielności, e) funkcjonowanie w grupie, f) ustalony rytm dnia, g) inne (jakie?) .....

10. W jakim stopniu są Państwo zadowoleni z efektów pracy opiekunów z dziećmi?

(właściwe zaznaczyć)

a) bardzo zadowoleni, b) raczej zadowoleni, c) raczej niezadowoleni, d) zdecydowanie niezadowoleni

11. Jak często udzielane są Państwu informacje dotyczące funkcjonowania i postępów dziecka w

żłobku? *(właściwe zaznaczyć)*

a) zawsze na indywidualną prośbę, b) codziennie, c) kilka razy w tygodniu, d) raz w tygodniu, e) kilka razy w miesiącu, f) raz w miesiącu lub rzadziej

12. Czy zadowala Państwa częstotliwość przekazywania informacji na temat dziecka?

(właściwe zaznaczyć)

a) tak b) nie c) nie mam zdania

13. Która forma kontaktu dostarcza Państwu najpełniejszej wiedzy o funkcjonowaniu dziecka w żłobku? *(można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)*

a) zebrania z rodzicami, b) konsultacje indywidualne, c) informacje umieszczane na tablicy ogłoszeń, d) informacje przekazywane ustnie przez opiekunów, e) prezentowanie prac plastycznych dzieci, f) strona internetowa żłobka, g) kontakt telefoniczny/ e-mail/ platforma, h) indywidualne pisemne informacje umieszczane w szafce dziecka, h) inny – jaki?.....

14. Jak oceniacie Państwo sposób przekazywania informacji organizacyjnych żłobka?

(właściwe zaznaczyć)

a) bardzo dobrze, b) dobrze, c) wystarczająco, d) słabo, e) źle, f) nie mam zdania na ten temat, g) inna odpowiedź .....

15. Jak oceniają Państwo swoje kontakty z opiekunkami? *(właściwe zaznaczyć)*

a) bardzo dobre, b) dobre, c) złe, d) bardzo złe, e) nie umiem określić

f) inna odpowiedź .....

16. W jakim stopniu mogą Państwo liczyć na pomoc opiekunów w sytuacji zaobserwowania trudności związanych z dzieckiem i po zgłoszeniu ich? *(właściwe zaznaczyć)*

a) w dużym stopniu, b) w małym stopniu, c) nie można liczyć na pomoc

17. Jak oceniają Państwo oferowane przez żłobek wyżywienie? (właściwie zaznaczyć)

a) bardzo dobrze, b) dobrze, c) wystarczająco, d) słabo, e) źle, f) nie mam zdania na ten temat, g) inna odpowiedź .....

18. Jak pobyt Państwa dziecka w żłobku wpłynął na jego rozwój? (właściwie zaznaczyć)

a) bardzo dobrze, b) dobrze, c) wystarczająco, d) słabo, e) źle, f) nie mam zdania na ten temat, g) inna odpowiedź .....

19. Za co cenią Państwo żłobek najwyżej?

.....
.....
.....

20. Czy coś należałoby zmienić w żłobku?

.....
.....
.....

II. Sposób prezentacji procedur:

1. Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej żłobka.
2. Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w żłobku procedurami na spotkaniach organizacyjnych.
3. Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w żłobku.
4. Zapoznanie wszystkich pracowników żłobka z treścią procedury.

III. Tryb dokonywania zmian w procedurze.

1. Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać dyrektor żłobka z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego żłobek lub Rady Rodziców żłobka.
2. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.
3. O wszystkich zmianach dyrektor żłobka niezwłocznie powiadamia pracowników i rodziców

Procedura określająca zasady pobytu w Żłobku osób innych niż zatrudniony personel

1. Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

2. Cel procedury:

Określenie obowiązków i zadań personelu żłobka w sytuacji przebywania na terenie żłobka osób innych niż zatrudniony personel.

3. Zakres procedury.

Procedura dotyczy wszystkich pracowników mających obowiązek monitorowania osób wchodzących na teren żłobka.

4. Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

1) Dyrektor żłobka

a) określa zasady monitorowania osób innych niż zatrudniony personel wchodzących na teren żłobka,

b) powiadamia personel oraz rodziców dzieci o obowiązującej procedurze,

c) postępuje zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej procedurze.

2) personel żłobka:

a) monitoruje osoby wchodzące na teren żłobka

b) informuje dyrektora o ewentualnym niewłaściwym zachowaniu osób innych niż zatrudniony personel wchodzących na teren żłobka.

3) Rodzice (opiekunowie prawni) stosują procedurę.

5. Opis procedury – realizacja działań.

1) każdy pracownik żłobka ma obowiązek monitorowania osób wchodzących na teren żłobka. Z chwilą zauważenia osoby na terenie żłobka przyjmuje kontrolę nad tą osobą i prosi w szczególności o:

a) podanie celu wizyty,

b) podanie nazwiska osoby, z którą chce się skontaktować,

c) prowadzi ją do miejsca właściwego dla celu wizyty.

2) po zakończeniu wizyty, gość odprowadzany jest do drzwi żłobka przez pracownika, który następnie zamyka drzwi wejściowe.

3) w przypadku gdy osoba zachowuje się podejrzanie, nie ujawnia celu wizyty lub zachowuje się nienaturalnie bądź agresywnie, pracownik żłobka powiadamia dyrektora żłobka, a w przypadku jego nieobecności pracownika wykonującego czynności administracyjne w żłobku, który powiadamia Policję.

4) w Żłobku obowiązuje schmet dostępności pomieszczeń dla osób niebędących pracownikiem jednostki a wchodzących na teren Żłobka.

a) osoba wchodząca do placówki niebędąca pracownikiem Żłobka porusza się tylko po obszarach dostępnych dla osób z zewnątrz: wiatrołap, szatnia dla dzieci, biuro/administracja,

b) obszary niedostępne dla osoby z zewnątrz to: sale dzieci, kuchnia, pomieszczenie

socjalne, szatnia dla personelu, pomieszczenia gospodarcze.

5) każda osoba wchodząca na teren placówki nie będąca pracownikiem ani rodzicem musi wpisać się do księgi wejść i wyjść (wyjątek stanowią dostawcy, z którymi podpisane są umowy).

6. Sposób prezentacji procedur:

- 1) umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej żłobka.
- 2) zapoznanie wszystkich pracowników żłobka z treścią procedury.

7. Tryb dokonywania zmian w procedurze.

Zmiany w powyższych procedurach może dokonać dyrektor żłobka z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego Żłobek. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.